

Vlaams
Parlement

ingediend op **793** (2015-2016) – Nr. 1
30 mei 2016 (2015-2016)

Verslag van de gedachtewisseling

namens de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
uitgebracht door Jenne De Potter

over het jaarverslag 2014-2015 van de
Dienst van de Bestuursrechtscolleges (DBRC)

Samenstelling van de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting:

Voorzitter: Jan Hofkens.

Vaste leden:

Matthias Diependaele, Jan Hofkens, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Grete Remen, Paul Van Miert;
Jenne De Potter, Katrien Schryvers, Koen Van den Heuvel, Peter Van Rompuy;
Willem-Frederik Schiltz, Bart Somers;
Jan Bertels, Joris Vandenbroucke;
Björn Rzoska.

Plaatsvervangers:

Piet De Bruyn, Annick De Ridder, Andries Gryffroy, Peter Persyn, Axel Ronse, Kris Van Dijck;
Robrecht Bothuyne, Dirk de Kort, Ward Kennes, Katrien Partyka;
Rik Daems, Marino Keulen;
Michèle Hostekint, Güler Turan;
Wouter Vanbesien.

INHOUD

I.	Toelichting van het jaarverslag	7
1.	Toelichting door Eddy Storms, eerste voorzitter van de Dienst van de Bestuursrechtscolleges, van het jaarverslag 2014-2015	7
1.1.	Inleiding	7
1.2.	Beleidsplan	7
2.	Toelichting door Eddie Clybouw, beheerder, over de stand van zaken inzake de Raad voor Vergunningsbetwistingen	10
3.	Toelichting door Xavier Vercaemer, hoofdgriffier, bij de cijfers van het Milieuhandhavingscollege	11
4.	Toelichting door Marc Van Asch, bestuursrechter en voorzitter van het Milieuhandhavingscollege	11
5.	Aanvullende toelichting door Eddie Clybouw inzake de Raad voor Verkiezingsbetwistingen	12
6.	Aanvullende toelichting door Eddy Storms	12
II.	Debat	12
1.	Tussenkost van Axel Ronse	12
1.1.	Nog geen reden voor hoerastemming inzake het inlopen van de achterstand	12
1.2.	Uitblijven beleidsplan	13
1.3.	Impact van kracht worden omgevingsvergunning	13
1.4.	Vragen	13
2.	Tussenkost van Lode Ceyskens	13
2.1.	Achterstand bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen is onaanvaardbaar	13
2.2.	Het uitblijven van het beleidsplan	13
2.3.	Nieuwe rechtsmiddelen	14
2.4.	Bemiddeling	14
2.5.	Doorlooptijden worden langer	14
2.6.	Inzet van de aanvullende rechters	14
3.	Tussenkost van Lydia Peeters	14
3.1.	Achterstand bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen	14
3.2.	Beleidsplan blijft uit	14
3.3.	Doorlooptijden	14
3.4.	Te karige informatiedoorstroming vanuit de DBRC	15
4.	Tussenkost van Jan Bertels	15
4.1.	Uitblijvend beleidsplan en voorstel tot een voorafgaandelijke parlementaire bespreking van het ontwerp van beleidsplan	15
4.2.	Welke lessen trekt de Raad voor Vergunningsbetwistingen uit zijn beslissingen?	15
4.3.	Nakende invoering omgevingsvergunning	15
4.4.	Nieuwe rechtsmiddelen komen niet van de grond	16

5. Tussenkoms van Ingrid Pira	16
5.1. Voorstel van de instelling van een achterstandskamer	16
6. Tussenkoms van Peter Van Rompuy	16
6.1. Inhoud digitaliseringstraject	16
7. Repliek van Eddy Storms	16
7.1. Het ontbreken van een beleidsplan.....	16
7.2. Omgevingsvergunning	17
7.3. Doorlooptijden.....	17
7.4. Voorstelling voor de instelling van een achterstandskamer en de vragen inzake de aanvullende raadsleden	17
7.5. Nieuwe rechtsmiddelen en de bestuurlijke lus.....	18
7.6. Digitaliseringstraject	18
8. Repliek van Eddie Clybouw	18
8.1. Beschikbaar stellen van bijkomende beheersdata	18
8.2. Verduidelijking achterstand Raad voor Vergunningsbetwistingen...	18
8.3. Bemiddeling	18
8.4. Doorlooptijden.....	19
9. Repliek van Xavier Vercaemer	19
9.1. Stand van zaken op 15 april 2016 voor de Raad voor Vergunnings-betwistingen	19
10. Tweede repliek van Eddy Storms	19
10.1. Planning inzake de doorlooptijden voor de Raad voor Vergunnings-betwistingen	19
10.2. Mogelijke suggesties om deze doorlooptijden in te korten.....	20
11. Tweede tussenkomst van Axel Ronse	20
11.1. Het beleidsplan en de verwijzing naar de Dag van de Arbeid.....	20
11.2. Impact van niet-schorsende beroepen en de communicatie daarover	20
11.3. Toekomstige aanpak vanuit het Vlaams Parlement	20
12. Tweede tussenkomst van Lode Ceysens	21
12.1. Het beleidsplan en de verwijzing naar de Dag van de Arbeid.....	21
12.2. Milieuhandhavingcollege	21
13. Tweede tussenkomst van Lydia Peeters	21
13.1. Het beleidsplan en de verwijzing naar de Dag van de Arbeid.....	21
13.2. Doorlooptijden	21
13.3. Gebrek aan beheersdata	21
13.4. Maatregelen om termijn van orde te respecteren.....	22
14. Tweede tussenkomst van Jan Bertels.....	22
14.1. Het beleidsplan en de verwijzing naar de Dag van de Arbeid.....	22
14.2. Doorlooptijden en voorstellen om ze terug te schroeven.....	22
14.3. Voorstellen vanuit de DBRC om procedures te verbeteren	22
14.4. Pleidooi voor beheersdata	22
14.5. Inhoud van het digitaliseringstraject	22

---

15. Derde replek van Eddy Storms.....	22
15.1. Het beleidsplan en de verwijzing naar de Dag van de Arbeid.....	22
15.2. Digitaliseringstraject.....	23
15.3. Dossiers van oudste drie werkjaren van de Raad voor Vergunnings-betwistingen afgewerkt op 31 augustus 2016.....	23
15.4. Kan men doorlooptijden inkorten?.....	23
16. Tweede replek van Eddie Clybouw.....	23
16.1. Verduidelijking inzake de vernietigingsgraad bij de Raad voor Vergunnings-betwistingen.....	23
16.2. Aanschrijven van colleges van burgemeester en schepenen wanneer een beroep hangende is voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen.....	24

Bijlage: zie [dossierpagina](#) op www.vlaamsparlement.be

De Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting besprak op 26 april 2016 het eerste jaarverslag van de Dienst van de Bestuursrechtscolleges. (DBRC). Het jaarverslag is terug te vinden op de website van de DBRC: http://www.dbrc.be/sites/default/files/atoms/files/Jaarverslag-DBRC-1415_03.pdf.

Citaat uit voornoemd jaarverslag op pagina 6:

“De Dienst zelf is immers (pas) operationeel sinds 1 november 2014 en dit jaarverslag rapporteert over het eerste werkjaar van de Dienst van de Bestuursrechtscolleges tot 31 augustus 2015 of (slechts) 10 maanden, die dan ook een ‘overgangsjaar’ zijn voor de werking van de Dienst van de Bestuursrechtscolleges.

De Dienst van de Bestuursrechtscolleges is opgericht ter ondersteuning en overkoepeling van 3 Vlaamse bestuursrechtcolleges.

Het zesde werkjaar van de Raad voor Vergunningsbetwistingen is gestart op 1 september 2014 en tijdens de eerste 2 maanden van dat werkjaar was de Dienst van de Bestuursrechtscolleges nog niet operationeel.

Het meest recente jaarverslag van het Milieuhandhavingscollege heeft dan weer betrekking op het kalenderjaar 2013. De Raad voor Verkiezingsbetwistingen is tenslotte zelf pas op 1 november 2014 opgericht door de samensmelting van de 5 bestaande provinciale Raden voor Verkiezingsbetwistingen, zodat dit jaarverslag alleen de werking van deze Raad gedurende de 10 daaropvolgende maanden behandelt.”.

Het functioneren van deze rechtscolleges maakte reeds eerder voorwerp uit van besprekingen in het Vlaams Parlement.

De vertegenwoordiging van de DBRC bestond uit:

- de heer Eddy Storms, eerste voorzitter;
- de heer Marc Van Asch, bestuursrechter en voorzitter van het Milieuhandhavingscollege;
- de heer Xavier Vercaemer, hoofdgriffier;
- de heer Eddie Clybouw, beheerder.

Een aantal mensen wordt verontschuldigd: Filip Van Acker, voorzitter van de Raad voor Vergunningsbetwistingen en Steven Denys, hoofd van het coördinatiebureau.

De toelichting die werd verstrekt tijdens de bespreking is te vinden op de [dossierpagina](#) van dit stuk op www.vlaamsparlement.be.

Naar aanleiding van de voorstelling van het rapport van de Vlaamse ombudsman in deze commissie op 12 april 2016 kwamen bepaalde aspecten van de werking van de DBRC ter sprake (*Parl.St.* VI.Parl. 2015-16 nr. 41/4). Er wordt hierna soms verwezen naar deze gedachtewisseling.

I. Toelichting van het jaarverslag

1. Toelichting door Eddy Storms, eerste voorzitter van de Dienst van de Bestuursrechtscolleges, van het jaarverslag 2014-2015

1.1. Inleiding

Eddy Storms, eerste voorzitter van de DBRC en bestuursrechter in de Raad voor Vergunningsbetwistingen, stelt blij te zijn dat de Dienst van de Bestuursrechtscolleges of DBRC het eerste jaarverslag kan voorstellen.

Het werkjaar ging van start op 1 november 2014 en liep tot en met 31 augustus 2015. Meer actuele cijfers dan in het jaarverslag opgenomen en prognoses zullen vandaag worden voorgesteld door zijn medewerkers. Er zal ook worden ingegaan op het debat over bepaalde aspecten van de werking van de DBRC die aan bod kwamen gedurende de gedachtewisseling met de ombudsman en de minister-president op 12 april laatstleden in deze commissie.

De algemene boodschap is positief. In totaal zijn er negen bestuursrechters, drie stafleden – een hoofdgriffier, een beheerder en een hoofd van het coördinatiebureau, twintig referendarissen – juristen die inhoudelijk dossiers helpen voorbereiden – en elf griffiemedewerkers die de administratie in de hand houden van bij indiening tot verzending van de uitspraak of in totaal een ploeg van 43 mensen. Allemaal samen zijn ze vastberaden in het tot stand brengen van een Vlaamse bestuursrechtspraak. Dat zegt ook het logo.

De heer Storms is een van de drie bestuursrechters die op 1 september 2009 begon bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen en hij was er ook voorzitter van gedurende twee jaar. In die hoedanigheid bracht hij enkele keren verslag uit bij het Vlaams Parlement, samen met Eddie Clybouw, toen griffier-beheerder bij die raad. Het functioneren van de raad was toen een pijnpunt, en de spreker hoopt dat dit voor de toekomst kan veranderen.

In het voorjaar van 2014 is het DBRC-decreet goedgekeurd. Dat stelde een nieuwe structuur in. De Dienst van de Bestuursrechtscolleges is geen rechtscollege noch rechtbank, maar ondersteunt en overkoepelt wel drie andere rechtscolleges: de Raad voor Vergunningsbetwistingen, het Milieuhandhavingscollege en de door het DBRC-decreet eengemaakte Raad voor Verkiezingsbetwistingen. Die vervangt de voormalige provinciale Raden voor Verkiezingsbetwistingen.

Een van de overkoepelende structuren behelst een algemene vergadering van bestuursrechters. De negen bestuursrechters, die eerder anders verdeeld waren – vijf milieuhandhaving en vier vergunningsbetwistingen – zouden voor een periode van vijf jaar een eerste voorzitter kiezen. Dat gebeurde op 17 november 2014. De eerste voorzitter is de leidend ambtenaar van de medewerkers of de lijnmanager in het jargon van de Vlaamse overheid. Tegelijk is het de primus inter pares en dus de 'eerste' voorzitter.

1.2. Beleidsplan

1.2.1. *Beleidsplan moet nog worden opgesteld*

Er moet een beleidsplan worden opgesteld, maar de spreker kan alleen melden dat dit er formeel nog niet ligt. Het is in ontwikkeling en zal zo snel mogelijk door de algemene vergadering worden goedgekeurd.

1.2.2. Prioriteiten eerste werkjaar DBRC

Tijdens het eerste jaar van de implementatie van het DBRC-decreet was men vooral bezig met het op de sporen zetten van de organisatie, meer bepaald omwille van twee beslissingen van de Vlaamse Regering van het voorjaar 2015. Toen werden twee rechters van het Milieuhandhavingscollege op pensioen gesteld en vervangen door twee rechters in de Raad voor Vergunningsbetwistingen. Kort nadien werd een einde gesteld aan het mandaat van de overige rechters in het Milieuhandhavingscollege en diende een selectieprocedure opgestart voor drie rechters daarvoor. Van einde voorjaar tot een eind in de herfst had men het bijzonder druk met die procedure. De DBRC speelt ter zake een grote rol, maar finaal blijft het een beslissing van de Vlaamse Regering. Die was er begin oktober 2015. Op 22 oktober legden vijf nieuwe, voor het leven benoemde bestuursrechters de eed af: twee extra voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen en drie nieuwe voor het Milieuhandhavingscollege. Ze traden officieel in dienst per 1 november 2015. Dit is een groot voordeel. Ze zijn in het kader van het DBRC-decreet volledig inwisselbaar en inzetbaar bij beide colleges. De nood ter zake ligt hoger bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen dan bij het Milieuhandhavingscollege.

1.2.3. Prioriteiten tweede werkjaar DBRC

Tijdens het nog lopende tweede werkjaar – sinds 1 november 2015 – probeert men vooral de nieuwe rechters te integreren en is het wegwerken van de achterstand als prioriteit vooropgesteld. In november 2015 is in dat verband al een persmededeling vrijgegeven inzake de spoedige aanpak van de achterstand. Er zijn doelstellingen geformuleerd. Zo wilde men tegen 15 januari 2016 van het integrale eerste werkjaar – 1 september 2009 tot en met 31 augustus 2010 – alle dossiers wegwerken bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen. Dat is op één na gelukt. Voor het hangende dossier zijn de debatten heropend. Het is begin februari 2016 in beraad genomen en zou kortelings een uitspraak krijgen.

De doelstelling om ook voor het tweede werkjaar van de Raad voor Vergunningsbetwistingen – van 1 september 2010 tot 31 augustus 2011 – de dossiers af te ronden tegen 31 maart 2016, werd niet gehaald, dit mede omdat ooit de behandeling van die dossiers bevroren is, in overleg met de Vlaamse Regering in afwachting van de inzet van aanvullende raadsleden die prioritair zouden worden ingezet voor de behandeling van die dossiers. De aanvullende raadsleden zijn er gekomen, maar er is beslist er geen verder beroep op te doen. Die beslissing is genomen na overleg door de nieuwe en oude bestuursrechters begin 2015. Men ging ervan uit dat de negen voltijdse voor het leven benoemde rechters de behandeling van alle dossiers zouden aankunnen. Voor de dossiers die bij aanvullende raadsleden in beraad waren, wilden ze opnieuw technisch de debatten heropenen en opnieuw uitspraak erover doen. Men heeft de termijn die daarvoor nodig zou zijn, verkeerd ingeschat. Er wordt aan gewerkt. De meest recente cijfers worden nog besproken.

Voor het derde werkjaar van de Raad voor Vergunningsbetwistingen houdt men eraan alle zaken die zijn ingeleid tussen 1 september 2011 en 31 augustus 2012 af te werken tegen 31 augustus 2016. Er resten dan nog vier werkjaren en de DBRC is aan zijn zevende werkjaar bezig. Op 1 september 2016 gaat het achtste werkjaar van start. Voor het vierde en het vijfde werkjaar is de ambitie om dossiers, ingediend tussen 1 september 2012 en 31 augustus 2014, in beraad te kunnen laten nemen op een zitting vóór 31 augustus 2016. Dat impliceert niet dat er ook al een uitspraak is, maar garandeert wel dat men per 1 september 2016 met een nulmeting kan beginnen. Als men dan de zaken van de twee voorgaande werkjaren kan aanpakken, wordt het mogelijk om te monitoren hoe de achterstand kan worden ingelopen. Voornaamste doelstelling van het

beleidsplan voor de drie volgende jaren is de focus op de corebusiness en ervoor zorgen dat er meer dossiers uitstromen dan instromen. Zo moet de achterstand verdwijnen.

Naast de oude annulatie dossiers – de hoofddossiers waarin de vernietiging van een beslissing wordt gevorderd – zijn er schorsingsdossiers, waarbij in afwachting van een eventuele vernietiging schorsing van tenuitvoerlegging geldt. Voor die laatste worden alvast redelijke termijnen gehanteerd, meent de spreker. Quasi perfect doet men het voor wat betreft de procedure bij uiterst dringende noodzakelijkheid die op 1 januari 2015 is ingevoerd. Daarbij kunnen partijen zich binnen enkele dagen tot de Raad voor Vergunningsbetwistingen wenden. De raad behandelt de zaak dan en doet uitspraak binnen de week. In de voorbije vijftien maanden is dat telkens goed gelukt, mits er voldoende mensen en middelen zijn, zoals dat ook het geval is. Dat maakt het mogelijk om de opdracht van de bestuurscolleges naar behoren uit te voeren.

Nog in het beleidsplan te verwachten is behalve het wegwerken van de achterstand ook nog een zo kort mogelijke doorlooptijd, en in principe werk maken van het concept 'first in, first out'. Werken volgens chronologie van indiening, dus. Spreker vermeldt in die optiek de zaak van de korfbalclub uit het Antwerpse waarvan de Vlaamse ombudsman vraagt of het normaal is dat bij vernietiging van een beslissing door de Raad voor Vergunningsbetwistingen, en na zogenaamd herstel van die beslissing door een nieuwe beslissing van de deputatie, die nieuwe beslissing opnieuw datzelfde, soms trage parcours moet doorlopen. De algemene vergadering van de DBRC of de Raad voor Vergunningsbetwistingen heeft nog geen beslissing genomen ter zake, maar er wordt rekening gehouden met de opmerking.

Men wil tevens werk blijven maken van optimaliseren van het DBRC-decreet en het procedurereglement. Dat impliceert dat men graag meewerkt aan initiatieven van de Vlaamse Regering of het Vlaams Parlement die hangende zijn en dat doel beogen.

Voor de digitalisering van de DBRC staat ook bovenaan de lijst van prioriteiten. Dankzij een extra input in het werkjaar 2014-2015 is men erin geslaagd om een overheidsopdracht te gunnen aan een externe leverancier die een digitaal intern dossieropvolgingssysteem uitwerkt. Er is voorlopig elke woensdag een workshop die heel wat werktijd in beslag neemt. Een digitaal informatiebeheerssysteem moet helpen zaken op te volgen en een gedegen rapportering aan de buitenwereld – en dus in eerste instantie aan het parlement – mogelijk te maken. Ultiem droomt men in een latere fase van een digitaal beroepsdossier. Daarin zou men dan een voortrekkersrol kunnen en willen vervullen, maar dat loopt voorop op de zaken, stelt de heer Storms.

Er zijn mensen en middelen bijgekomen, waarvoor de Vlaamse Regering een dankwoord krijgt. In 2015 is beslist een recurrent krediet van 1 miljoen euro ter beschikking te stellen van de DBRC. Daarvan is 800.000 euro voorzien voor personeel en 200.000 euro voor werkmiddelen. Dat liet de groei tot de huidige bezetting toe.

De DBRC wil ook werken aan een positieve uitstraling en het embryonale stadium zijn voor een toekomstige ontwikkeling van Vlaamse bestuursrechtspraak. In de volgende drie jaar staat ook dat op het programma, samen met rapportage.

2. Toelichting door Eddie Clybouw, beheerder, over de stand van zaken inzake de Raad voor Vergunningsbetwistingen

Eddie Clybouw licht cijfers toe voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen. In het laatste werkjaar was er een instroom van 790 dossiers, helemaal in de lijn van de voorgaande jaren. De instroom stijgt derhalve niet maar bleef de laatste vier jaar stabiel. Prognose voor het lopende werkjaar 2015-2016 wijst op een stabiele instroom van zowat 814 dossiers.

Van de verzoekende partijen zijn een kleine 60 percent derde belanghebbende partijen die tegen een verleende vergunning in beroep gaan. Een kleine 25 percent is aanvrager van een vergunning en gaat in beroep tegen een geweigerde vergunning. In zowat 15 percent van de gevallen is de verzoekende partij een overheid.

75 percent van de dossiers behelzen een louter vernietiging, terwijl voor 25 percent ook de schorsing wordt gevraagd van de verleende vergunning. Inzake het voorwerp van beroep, blijkt men 25 percent weigeringsbeslissingen aan te vechten en ongeveer 75 percent verleende vergunningen. Het gaat dan voor 85 tot 90 percent over stedenbouwkundige vergunningen en voor zowat 10 tot 15 percent over verkavelingsvergunningen en voor 1 tot 1,5 percent over registratiebeslissingen. Tachtig percent van de dossiers volgden de reguliere procedure, waarbij de verwerende partij een deputatie is. Een kleine 15 percent volgde de bijzondere procedure. Een kleine 2 percent behelsde een registratiebeslissing, waarbij een college van burgemeester en schepenen de verwerende partij is.

Voor de uitstroom van het werkjaar dat eindigde op 31 augustus 2015 kan de spreker melden dat van de 1069 uitspraken van de Raad voor Vergunningsbetwistingen, er 823 einduitspraken waren. De effectieve uitstroom was derhalve groter dan de instroom van nieuwe dossiers, net als ook het voorgaande vierde werkjaar. De 246 andere uitspraken betroffen hoofdzakelijk uitspraken in de schorsingsprocedure of in de procedure uiterst dringende noodzakelijkheid.

Voor het lopende werkjaar, kunnen op 1 maart 2016 (helft van het werkjaar) al 808 uitspraken geteld worden. Dat gaat over alle uitspraken en niet alleen de einduitspraken, opgesplitst tot en met de start van de nieuwe vijf DBRC-rechters en sindsdien wordt een exponentiële groei genoteerd. Ook daar gaat het niet alleen om einduitspraken. Er zijn ook tussenuitspraken. De dossiers zijn gedeeltelijk herverdeeld onder de nieuwe bestuursrechters. Van de 808 uitspraken zijn er ongeveer 500 die een dossier afgesloten hebben.

Op 31 augustus 2015 bleek voor het eerste werkjaar nog 6 percent dossiers open te staan. Voor het tweede en derde werkjaar was dat respectievelijk nog 12 en 16 percent. In het vierde werkjaar was het 31 percent, het vijfde werkjaar 60 percent en het zesde werkjaar 93 percent. De spreker toont ook de evolutie van het aantal hangende dossiers per werkjaar. Het totaal aantal is in absolute cijfers de voorbije werkjaren licht gedaald, van 1888 in augustus 2012 tot 1767 op 31 augustus 2015. Spreker wijst erop dat vooral de relatieve cijfers van belang zijn. Voor het aantal hangende zaken ten opzichte van het aantal ingediende zaken is dan stelselmatig een daling te zien, van 69 percent openstaande zaken in verhouding tot de ingediende eind augustus 2012, naar 35 percent eind augustus 2015.

De stand van zaken per 15 april 2016 wijst uit dat voor het eerste werkjaar alles is afgerond, op één zaak na. Voor het tweede werkjaar is nog 6 percent hangende, voor het derde 4 percent. Voor het vierde werkjaar noteert men nog 19 percent hangende zaken of 153 dossiers die doorgaans al in een eindstadium

zitten. Een 40-tal ervan zijn al in beraad genomen, zowat 70 komen nog ter zitting in het lopende werkjaar. Voor het vijfde 44 percent en voor 2014-2015 is dat 81 percent. De cijfers dalen stelselmatig.

3. Toelichting door Xavier Vercaemer, hoofdgriffier, bij de cijfers van het Milieuhandhavingscollege

Xavier Vercaemer, hoofdgriffier, gaat in op de cijfers van het Milieuhandhavingscollege. In het voorbije werkjaar is een toename vastgesteld in de instroom na een eerdere stabilisering. Ook voor het lopende werkjaar wordt een significante stijging verwacht. Dat wordt verklaard door een verhoogde uitstroom bij de afdeling Milieuhandhaving. Die legt bij het Vlaamse Gewest de beboetingsbesluiten op. Er was ook een verhoging van de graad van beroep. Er wordt meer beroep ingesteld dan voordien.

Alleen degene aan wie de boete is opgelegd kan in beroep gaan voor wat betreft milieuhandhaving. Het merendeel van de beroepen wordt ingesteld voor opgelegde geldboetes inzake milieumisdrijven. Er worden weinig beroepen ingesteld tegen boetes voor milieu-inbreuken die eerder administratief van aard zijn.

Wat betreft uitstroom voor de voorbije twee werkjaren, wordt een daling van uitspraken genoteerd. Dat heeft vooral te maken met de beslissing van de Vlaamse Regering om een aantal rechters op rust te stellen en mandaten te beëindigen. De daling ging van 105 tijdens het werkjaar 2013-2014 naar 82 uitspraken tijdens het werkjaar 2014-2015. Daarvan waren 96, respectievelijk 77 einduitspraken.

Een overzicht van alle voorgaande werkjaren laat zien dat er in de eerste helft van het lopende werkjaar, tussen 1 september 2015 en 31 oktober 2015, geen uitspraken waren door de vermelde opruststelling. Bij aanstelling van de nieuwe bestuursrechters kwam alles weer op gang en zijn er intussen al 74 uitspraken gedaan.

Op 31 augustus 2015 waren 112 dossiers hangende van het meest recente werkjaar, maar er waren ook van de voorbije werkjaren nog een aantal zaken hangende. In de voorbije maanden is een evolutie merkbaar. Er staan nog een 50-tal zaken open van het voorbije werkjaar. Ook daarin is er al evolutie en er is nog een en ander op komst.

4. Toelichting door Marc Van Asch, bestuursrechter en voorzitter van het Milieuhandhavingscollege

Marc Van Asch, bestuursrechter en voorzitter van het Milieuhandhavingscollege, stelt dat de nieuwe ploeg van start ging op 1 november 2015, met een achterstand van een zestal maanden vanwege het beëindigen van het mandaat van de vroegere rechters. Die achterstand is intussen ingelopen. De eerste twee tot drie maanden gingen de zittingen door met drie rechters omwille van de verplichtingen van het decreet. Intussen is er een alleenzetelend rechter.

Omwille van de nood van de Raad voor Vergunningsbetwistingen is in samenspraak met de eerste voorzitter sinds 1 februari 2016 beslist dat er twee van de drie rechters van het Milieuhandhavingscollege worden afgestaan aan de Raad voor Vergunningsbetwistingen om daar de achterstand zo snel mogelijk weg te werken. Er zetelt derhalve nu één rechter voor het Milieuhandhavingscollege. De achterstand daar is volledig ingelopen tegen eind juni 2016. Alle zaken van het voorbije werkjaar zullen dan op zitting geweest zijn en worden dan uitgesproken begin juli. Alles wat in staat is, kan meteen ter zitting komen, rekening houdend

met een wettelijke doorlooptijd van acht tot negen maanden. Er is bij het Milieuhandhavingscollege geen achterstand meer.

5. Aanvullende toelichting door Eddie Clybouw inzake de Raad voor Verkiezingsbetwistingen

Wat betreft de eengemaakte Raad voor Verkiezingsbetwistingen, geeft *Eddie Clybouw* aan dat er in de periode dat de raad door de DBRC is ondersteund, acht zaken zijn voorgekomen. Ze zijn ook allemaal afgehandeld binnen de decretale termijnen. De piek aan beroepen komt pas bij de lokale verkiezingen van 2018.

6. Aanvullende toelichting door Eddy Storms

Eddy Storms gaat nog kort in op de toekomst. De werkvoorraad van de eerste drie werkjaren van de Raad voor Vergunningsbetwistingen wil men alvast wegwerken tegen 1 september 2016. Het Omgevingsvergunningsdecreet treedt in voege op 23 februari 2017. Het is een uitdaging om klaar te zijn om dat nieuwe contentieux op te nemen.

Ook de lokale verkiezingen van 2018 vergen voorbereiding voor de Raad voor Verkiezingsbetwistingen. Wat de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen betreft, daar staat de DBRC neutraal tegenover, behalve wat de praktische kant betreft. Concreet houdt dat in dat per 2 mei 2016 de zittingszalen in het Ellipsgebouw, die in principe niet tot de DBRC behoren, maar toebehoren aan de Vlaamse overheid en waarin de Vlaamse Regering in de voorgaande zittingsperiode al heeft geïnvesteerd, ook door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen zullen worden gebruikt. Als er andere vragen zijn naar praktische samenwerking of inzake huisvesting is men bereid dat te overwegen. De DBRC wacht echter graag af wat het parlement en de regering erover beslissen.

Er is nog een heel aantal decreten in voorbereiding, waaronder een onteigeningsdecreet met marginale bevoegdheid voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen. Voorts is er het decreet over het handelsvestigingsbeleid.

De DBRC is heel positief en dankbaar voor de mensen en middelen die ter beschikking zijn gesteld. Men wil vooral aan de slag en de beschikbare expertise inzetten ten behoeve van de Vlaamse Bestuursrechtscolleges. Men wil ook naar buiten treden en besloot jaarlijks een openingszitting te organiseren. De eerste ging door op 22 oktober 2015, de volgende vindt plaats op vrijdag 22 oktober 2016 in het Consciencegebouw, kondigt de eerste voorzitter aan. Professor Opdebeek van de Universiteit Antwerpen spreekt er en de cijfers van het lopende werkjaar worden er toegelicht. Alle commissieleden zijn hierbij uitgenodigd.

II. Debat

1. Tussenkomen van Axel Ronse

1.1. Nog geen reden voor hoerastemming inzake het inlopen van de achterstand

Axel Ronse is blij met de positieve noot over het feit dat de uitstroom voor het eerst de instroom overstijgt, maar ziet geen reden voor een hoerastemming. Hij denkt daarbij aan de 45 mensen achter de dossiers van zes jaar eerder, of die van 127 dossiers van vijf jaar eerder. Het lijkt hem geen goede zaak in het kader van vertrouwen van burger en ondernemer in een degelijk Vlaams beleid en bestuur.

1.2. Uitblijven beleidsplan

Het lid wachtte dan ook hoopvol op een degelijk uitgewerkt beleidsplan met maatregelen van de DBRC. De problematiek is al jaren gekend en een prioriteit van de Vlaamse Regering in het kader van vereenvoudiging en meer rechtszekerheid. Met de meerderheid heeft men de handen in elkaar geslagen om tegemoet te komen aan de problemen en decretaal een en ander voor te bereiden. Daartegenover verwachtte het lid dan wel een uitgewerkt beleidsplan.

1.3. Impact van kracht worden omgevingsvergunning

Kan men iets meer toelichting geven voor wat betreft de omgevingsvergunning die in 2017 van kracht wordt? Zal Vlaanderen er klaar voor zijn? Zal men alle beroepen inzake het milieuaspect van de vergunning kordaat kunnen behandelen?

1.4. Vragen

Met en is nodig om te kunnen bijsturen. Hoeveel dossiers komen er terug na een vernietigingsarrest waarop vervolgens een herstelbeslissing wordt genomen door de deputatie? Hoeveel ervan komen dan opnieuw bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen terecht en in hoeveel gevallen is dat dan op basis van dezelfde dan wel andere middelen?

Wat betreft meetgedrag wil het lid weten in hoeveel percent van de gevallen een beslissing van de deputatie wordt vernietigd door de raad? In hoeveel percent van de gevallen wordt de beslissing van de gewestelijke of gedelegeerde stedenbouwkundig ambtenaar vernietigd door de raad.

2. Tussenkoms van Lode Ceysens

2.1. Achterstand bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen is onaanvaardbaar

Lode Ceysens vindt het onaanvaardbaar dat nog steeds meer dan 300 dossiers al meer dan vier jaar bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen liggen. Vlaanderen wilde alles beter en sneller doen en richtte daarom onder meer de raad op. Dat is aan de burger niet meer uit te leggen, en strookt niet met het snel verkrijgen van rechtszekerheid, zoals Vlaanderen dat wil garanderen, oppert het lid. Het jaarverslag telt bovendien minder pagina's over het wegwerken van de achterstand. Zelf verwachtte Ceysens dat er een beleidsplan zou voorliggen waarover grondig van gedachten kon worden gewisseld.

2.2. Het uitblijven van het beleidsplan

Het beleidsplan had er moeten zijn drie maanden na 17 november 2014. In maart 2015 gaf de minister-president al eens aan dat het zou worden voorgelegd aan de algemene vergadering van 30 april 2015. Op 10 november 2015 was er een debat in het Vlaams Parlement, maar ook dan bleef een beleidsplan uit. In februari 2016 gaf de minister-president te kennen dat er uitleg zou volgen bij de toelichting van het jaarverslag. Veertien maanden later is er nog geen beleidsplan en dat kan niet, stelt Lode Ceysens.

Lode Ceysens acht het zinvol om het jaarverslag sneller dan een half jaar na publicatie te bespreken. Hij stelt daarom voor korter na de openingszitting alvast een hoorzitting te organiseren. Tussentijd moet het bewuste beleidsplan al in de commissie voorgelegd en besproken kunnen worden. Wachten tot bij het volgende jaarverslag lijkt hem onaanvaardbaar.

In het beleidsplan wil de spreker lezen hoe men de achterstand zal wegwerken.

2.3. Nieuwe rechtsmiddelen

Wat betreft de nieuwe rechtsmiddelen, valt er weinig te zeggen. Het doorbreken van de bestuurlijke lus is inmiddels geremedieerd, maar er kan nog maar weinig over worden gezegd.

2.4. Bemiddeling

Bemiddeling blijft een mager beestje: twee akkoorden, twee niet-akkoorden en drie lopende dossiers.

2.5. Doorlooptijden worden langer

Ook de doorlooptijden baren het lid zorgen. Ze blijken weer langer te worden. Daarvoor worden een aantal externe redenen aangehaald in het jaarverslag. Heel vaak is tegemoetgekomen aan verzuchtingen vanwege de Raad voor Vergunningsbetwistingen. Het kader is intussen volledig ingevuld via een wijziging aan het decreet. De eenmaking en het DBRC maakt samenwerking gemakkelijker. Waarom boekt men dan zo weinig vooruitgang?

2.6. Inzet van de aanvullende rechters

Het lid leest dat de inzet van de aanvullende rechters/raadsleden sinds mei 2015 zeer beperkt was. Hoe komt dat? Wat is de verdeling van uitspraken over de verschillende kamers en de aanvullende raadsleden?

3. Tussenkomst van Lydia Peeters

3.1. Achterstand bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen

Lydia Peeters sluit zich aan bij de opmerkingen van de andere commissieleden, maar wil zeker niet volledig negatief klinken. Na de ellenlange procedures bij de Raad van State werd in 2009 de Raad voor Vergunningsbetwistingen in het leven geroepen. Er lijkt nog steeds geen beterschap op komst. Het ergste is het voor de burger voor wie een dossier blijft aanslepen. Het lid ziet ter zake een taak voor alle partijen weggelegd. Ze herinnert zich de toelichting bij het jaarverslag op 18 december 2014 waarbij vooral gefocust werd op het feit dat er een overgangsjaar was, met in het vooruitzicht de oprichting van de DBRC. Dat moest beterschap brengen.

3.2. Beleidsplan blijft uit

In voorliggend jaarverslag klinkt dezelfde toon: het is nog steeds een overgangsjaar en een beleidsplan blijft uit. Dat kan niet, zeker niet als de minister-president heeft aangekondigd dat er snel een beleidsplan zou volgen. Waar blijft het?

Bij de oprichting van de DBRC stonden efficiëntie en meer transparantie voorop en dat is er vooralsnog niet, stelt het lid.

3.3. Doorlooptijden

Een doorlooptijd van 584 dagen gemiddeld vindt het lid ook ergerlijk. De voorbije drie jaar zijn de doorlooptijden bovendien verdubbeld. Er moet dringend iets gebeuren, stelt *Lydia Peeters*, ook al kan ze perfect begrijpen dat men niet op zes maanden moet mikken als doorlooptijd zoals voor andere dossiers soms

wordt vooropgesteld in sommige commissiebesprekingen. Welke maatregelen zien de sprekers om de doorlooptijden te verbeteren? Er zijn decretale voorstellen in voorbereiding en er zijn meer financiële middelen toegewezen. Toch blijft verbetering uit. Het lijkt het lid essentieel om samen te bedenken welke maatregelen nodig zijn en hoe men het nodige vertrouwen kan uitstralen en de nodige zekerheid kan bieden aan burgers en lokale besturen.

Lydia Peeters begrijpt dat zodra een zaak in beraad is genomen, er een termijn van orde geldt van 60 dagen. Binnen die termijn moet dan een beslissing genomen worden, of een arrest geveld. In hoeveel percent van de gevallen wordt die termijn gerespecteerd? Wat is de gemiddelde doorlooptijd tussen het in beraad nemen van een zaak en de uitspraak?

3.4. Te karige informatiedoorstroming vanuit de DBRC

Een ander probleem vindt het lid de nog veel te karige informatiedoorstroming, al worden er geregeld vragen gesteld. Het jaarverslag stipt aan dat er een aanbesteding is gebeurd ten behoeve van de digitalisering. Het gaat dan vooral om het primair proces met betrekking tot de behandeling van beroepen. Dat dit in het digitale tijdperk nu pas wordt ingevoerd, lijkt het lid vreemd. Digitalisering moet voor haar vooral ook detailinformatie opleveren inzake beslissingen en hun gevolgen. Dat kan leiden tot inzichten voor een verbetering van betere opvolging, sneller wegwerken van achterstand en meer rechtszekerheid.

4. Tussenkomst van Jan Bertels

4.1. Uitblijvend beleidsplan en voorstel tot een voorafgaandelijke parlementaire bespreking van het ontwerp van beleidsplan

Jan Bertels sluit zich aan bij de vraag naar een beleidsplan op zeer korte termijn en het lijkt hem ook interessant dat vooraf te bespreken in de commissie en/of het parlement. Bij de rechtsonderhorigen en zeker de lokale besturen moet de perceptie van de werking bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen, dat het zo lang duurt, gecounterd worden. Men kan niet voorbij aan de doorlooptermijnen en de personeelsversterking die dat zou moeten oplossen. Er is een werklasmeting gebeurd die als fundament diende voor het toekennen van extra personeel. Dat moet het verschil maken, zo luidt het. Zal men dan de doelstellingen die zijn gesteld voor 31 augustus 2016 hard kunnen maken?

4.2. Welke lessen trekt de Raad voor Vergunningsbetwistingen uit zijn beslissingen?

Het lid stelt ook voor om, in het licht van het debat inzake de decreetsevaluatie, meer geïnformeerd te worden over het soort van beslissingen die worden genomen. Allicht zijn er mogelijk lessen te trekken/leerprocessen te halen uit de beslissingen van de raad omtrent reglementering van ruimtelijke ordening en/of milieu, stelt *Jan Bertels*. Flessenhalzen in de regelgeving kunnen duidelijk worden. Het lid verwacht dat ook digitalisering daarbij kan helpen.

4.3. Nakende invoering omgevingsvergunning

Wat betreft de nakende invoering van de omgevingsvergunning, die volgens het lid nog wel voor wat problemen zal zorgen bij de lokale besturen, vraagt *Jan Bertels* hoe men die denkt te incorporeren in de werkingsprocessen. Het is allicht niet altijd duidelijk op welk niveau die al dan niet moet worden aangevraagd.

4.4. Nieuwe rechtsmiddelen komen niet van de grond

Waarom komen de nieuwe rechtsmiddelen niet van de grond? De bestuurlijke lus is vernietigd, maar er kwam een alternatief en er zijn bemiddelingsprocedures. Mensen moeten alsnog jarenlang wachten op een definitieve beslissing in voornamelijk vernietigingsprocedures. Zijn er voorstellen om in dat verband de doorlooptijden te verminderen?

5. Tussenkomst van Ingrid Pira

5.1. Voorstel van de instelling van een achterstandskamer

Ingrid Pira sluit zich aan bij de vragen en opmerkingen inzake beleidsplan, doorlooptijden en de impact en het incorporeren van de omgevingsvergunning in de Raad voor Vergunningsbetwistingen. Er komt ook nog een nieuw beleidsplan Ruimte Vlaanderen aan en daarover moet misschien ook al worden nagedacht, suggereert het lid.

De verbetering van de uitstroom is een feit. Wat betreft de kritiek over de hangende dossiers bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen: die blijft duren. Er zou intussen sprake zijn van het inbouwen van een financiële drempel om de instroom te beperken. Het probleem werkt danig op de gemoederen dat er nog een hartig woordje over moet worden gepreut, stelt het lid. Is het geen goed idee om voor beperkte tijd een achterstandskamer op te richten die in ijltempo de hangende dossiers kan wegwerken? Groen deed al een aantal keer een voorstel in die zin.

6. Tussenkomst van Peter Van Rompuy

6.1. Inhoud digitaliseringstraject

Peter Van Rompuy is blij te horen dat er werk gemaakt wordt van de digitalisering. In de federale justitie bleef die evolutie uit. Is het de bedoeling digitaal conclusies uit te wisselen? Wat houdt het programma in? Het lid noemt het voor Vlaanderen een opportuniteit om daadwerkelijk aan te tonen dat het een voorloper kan zijn en sommige dingen die het zelf doet, beter doet.

7. Repliek van Eddy Storms

7.1. Het ontbreken van een beleidsplan

Eddy Storms neemt graag alle verantwoordelijkheid op zich voor het ontbreken van een beleidsplan. Hij herhaalt dat feitelijk het beleidsplan inhoudt dat men het eerste jaar de organisatiestructuur op poten zet met intussen negen voor het leven benoemde rechters. Hij noemt het moeilijk om een beleidsplan te schrijven in een periode waarbij men met vier mensen zit bij vergunningsbetwistingen en vijf die voor zes jaar benoemd zijn bij milieuhandhaving. Men weet niet of ze blijven. In het tweede jaar zijn op 1 november 2015 vijf nieuwe mensen benoemd en komt het totaal op negen bestuursrechters. De spreker verwijst naar het persbericht van begin november ter zake, waarin een duidelijke stelling is genomen, al is er geen formeel beleidsplan voorgelegd. Voor de eerste drie werkjaren zijn er heldere afspraken gemaakt en er is uitgelegd waarom die eventueel niet gehaald werden voor de eerste twee werkjaren. Spreker blijft ervan overtuigd dat in het derde werkjaar de doelstellingen wel worden gehaald. Er is tevens een duidelijke ambitie geformuleerd voor de eerste vijf werkjaren zodat op 1 september 2016 de dossiers van 1 september 2014 kunnen worden aangevat.

Voor de volgende drie jaren is het volgens de heer Storms eenvoudig om een beleidsplan voorop te stellen, al begrijpt hij dat er een concrete tekst moet zijn. Voor wat de corebusiness van de DBRC betreft, is er maar een doel: over zo veel mogelijk dossiers op zo kort mogelijke termijn kwaliteitsvol uitspraak doen. Over hoe dat moet gebeuren, zijn vele denksporen mogelijk. Dankzij de mensen en middelen die de Vlaamse overheid ter beschikking heeft gesteld, moet het mogelijk zijn dat doel te bereiken.

Concreet is de spreker bereid dat beleidsplan symbolisch op 1 mei 2016, Dag van de Arbeid, op papier te zetten en het ontwerp te bezorgen aan de collega's. De algemene vergadering moet dat goedkeuren. De heer Storms zal ook rekening houden met alle opmerkingen van de leden. Zeer eenvoudig gesteld, zal het plan het volgende inhouden: hard werken, veel presteren en kwaliteitsvolle uitspraken doen.

7.2. Omgevingsvergunning

Bij de omgevingsvergunning is de DBRC pas op het einde van de keten betrokken. Ze treedt in werking op 23 februari 2017 en dan zouden de eerste vergunningsaanvragen ingediend kunnen worden. Naargelang van de doorlooptijd van die vergunningsaanvragen, lijkt het niet waarschijnlijk dat de eerste zaken die daarop betrekking hebben nog voor de zomer van 2017 binnenlopen. Er zullen twee soorten van omgevingsvergunningen zijn: die met louter stedenbouwkundige aspecten, waarin de Raad voor Vergunningsbetwistingen gespecialiseerd is, en de vergunning met ook milieu-juridische aspecten. Dat is nieuw en vergt enige voorbereiding, erkent de spreker. Zowel rechters als referendarissen zullen daartoe worden opgeleid. Men zorgt er ook voor dat men er klaar voor is om de achterstand weg te werken en de doorlooptijden te verminderen.

7.3. Doorlooptijden

Wat betreft de doorlooptijden, wil de heer Storms nogmaals benadrukken dat het jaarverslag dat gepresenteerd werd, ook in oktober 2015, betrekking heeft op de periode tot 31 augustus 2015. Tussen die dag en de dag van de bespreking in commissie is er intussen ook al heel wat gebeurd. Dagelijks wordt er met man en macht aan gewerkt om alle zaken af te handelen. Spreker herinnert aan de vermelding dat het Milieuhandavingscollege performant functioneert en dat alle mankracht dan ook wordt ingezet op de zaken van de Raad voor Vergunningsbetwistingen. De doorlooptijden zijn in vergelijking met de gegevens van het jaarverslag al heel wat ingekrompen, verzekert de heer Storms. Dat moet blijken bij het volgende jaarverslag. Men wist bij de opmaak van het voorliggende jaarverslag ook nog niet wat er op 1 november van dat jaar stond te gebeuren.

7.4. Voorstelling voor de instelling van een achterstandskamer en de vragen inzake de aanvullende raadsleden

Wat betreft de achterstandskamer en de aanvullende raadsleden, zijn de ervaringen met die laatste alvast gemengd. Er was vooral een probleem met de verschillende werkwijzen. De effectief en voltijds voor het leven benoemde bestuursrechters worden ondersteund door de referendarissen die een dossier inhoudelijk voorbereiden. De aanvullende raadsleden moesten dat op hun eentje doen. Op 1 november 2015 is ervoor gekozen om de inzet van aanvullende raadsleden af te bouwen en ervoor te zorgen dat de nieuwe bestuursrechters zich bezighouden met de achterstallige dossiers. Het is niet echt een achterstandskamer, maar men spitst de inspanningen wel toe op de zaken die al door aanvullende raadsleden in beraad zijn genomen, om zo snel als mogelijk tot uitspraken te komen. Het zijn juist de dossiers uit dat tweede werkjaar die een

zware last vormen en de nieuwe bestuursrechters kunnen ze nu op dezelfde manier als de andere bestuursrechters afwerken. De ambitie dat men op 31 augustus 2016 alles van de eerste drie werkjaren behandeld wil zien, en wil beginnen met alles vanaf 1 september 2014, is dat dankzij het inschakelen van de nieuwe bestuursrechters. Zij hebben zelf meteen aangegeven dat ze hun schouders daar mee onder willen zetten, naast de gebruikelijke werklast.

7.5. Nieuwe rechtsmiddelen en de bestuurlijke lus

Wat betreft de nieuwe rechtsmiddelen en de bestuurlijke lus, dat is nog hangende voor het Grondwettelijk Hof. Bemiddeling is afhankelijk van de wil van partijen. Eddie Clybouw is voorlopig de enige interne bemiddelaar wegens zwangerschapsverlof van een andere bemiddelaar. Men is bereid daarop in te zetten, maar alles hangt af van de wil tot bemiddelen, stelt de heer Storms nog. Het komt soms nogal laat in het verhaal.

7.6. Digitaliseringstraject

Digitalisering kost geld. Het project dat nu loopt, kost meer dan 400.000 euro. Er zijn sinds begin januari 2016 vier tot vijf mensen elke woensdag permanent bezig met de externe leverancier om het dossieropvolgingssysteem op te zetten. Het vraagt tijd en moeite. Men ging ermee van start in 2015. De gunning kon uiteindelijk eind augustus 2015 een feit genoemd worden. De rest van het jaar werd de overheidsopdracht voorbereid. Om daarbovenop nog een digitaal dossier op te bouwen, zullen extra middelen nodig zijn. In de overheidsopdracht is ingeschreven dat het mogelijk moet zijn om vanuit dat digitaal dossieropvolgingssysteem verder te digitaliseren inzake procedure. Dat zal nieuwe middelen vergen. Bij de Nederlandse Raad voor de Rechtspraak werkt dat al: er werken 150 mensen voltijds in dat kader aan de digitalisering van de Nederlandse rechtspraak. Het gaat traag en vraagt om tijd, mensen en middelen.

8. Repliek van Eddie Clybouw

8.1. Beschikbaar stellen van bijkomende beheersdata

Eddie Clybouw kan geen cijfergegevens verstrekken over hoeveel dossiers er na een herstelbeslissing opnieuw naar de Raad voor Vergunningsbetwistingen komen met een nieuw beroep. Het lijkt hem echter zinvol om ook dat te meten.

Qua percentage aan vernietigde beslissingen is er geen onderscheid te noteren tussen reguliere en bijzondere procedure. In het jaarverslag wordt het wel besproken, zij het op basis van dossiers die inhoudelijk voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen zijn behandeld en dus niet op basis van het totale aantal ingediende beroepen. Het zijn de dossiers die de drempel van ontvanke-lijkheid overschreden hebben. De vernietigingsgraad daarvoor ligt voor de drie voorbije werkjaren om en bij 60 procent.

8.2. Verduidelijking achterstand Raad voor Vergunningsbetwistingen

Het jaarverslag maakt inderdaad nog gewag van zowat 300 hangende dossiers van de eerste drie werkjaren, maar de cijfers van 15 april 2016 tonen een daling tot een 100-tal dossiers.

8.3. Bemiddeling

Voor bemiddeling komen slechts een beperkt aantal dossiers in aanmerking. Er is vooralsnog geen enkel gezamenlijk verzoek van alle partijen in een dossier geweest om bemiddeling op te starten. De procedure schrijft dat voor. De Raad

voor Vergunningsbetwistingen stelt wel proactief zelf die vraag aan partijen in bepaalde dossiers. Vanuit de eigen praktijk kan de heer Clybouw meegeven dat hij een viertal dossiers heeft afgerond waarvan drie hebben geleid tot een bemiddelingsakkoord. Nog een tiental dossiers lopen.

Bemiddeling betekent tijd investeren, ook voor de deputaties. Het heeft echter heel wat voordelen. Zo kan het nieuwe of lopende gerechtelijke procedures voorkomen en kan het ingaan op de reële, diepere problematiek die soms verder gaat dan de rechtsmiddelen.

8.4. Doorlooptijden

Termijnen inzake doorlooptijd en uitspraken die in het jaarverslag zijn opgenomen, gelden voor de periode voordat de vijf nieuwe bestuursrechters waren aangesteld. Wat betreft de doorlooptijden is zes maanden zeker niet haalbaar, gezien de procedurele en decretaal vastgelegde termijnen waarover partijen beschikken. De gemiddelde termijn tussen het in beraad nemen van een zaak en de uitspraak, was zoals in het jaarverslag te lezen is, 92 dagen in het werkjaar dat eindigde op 31 augustus 2015.

9. Repliek van Xavier Vercaemer

9.1. Stand van zaken op 15 april 2016 voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen

Xavier Vercaemer voegt toe dat er nog een hele reeks cijfers zijn met betrekking tot het werk van de voorbije weken en maanden en informatie over wat er nog zal gebeuren in de volgende periode. Voor de eerste vier werkjaren – tussen 2009 en augustus 2013 – zijn er nog 255 hangende zaken. 75 daarvan zijn in beraad gebleven bij de kamers waarbij ze in beraad waren. Alle andere zijn opnieuw ter zitting gekomen. Recent zijn er 84 opnieuw in beraad genomen. De ordetermijn van 60 dagen loopt daarvoor nog en ze zullen allicht ook binnen deze termijn worden uitgesproken. Nog 91 worden in de komende twee maanden opnieuw behandeld ter zitting en zullen waarschijnlijk opnieuw in beraad genomen worden, met het oog op uitspraak binnen de 60 dagen. De 250 dossiers waarvan sprake zullen derhalve allemaal in beraad zijn vóór eind juni 2016 en dus uitgesproken zijn voordat het werkjaar eindigt. Daarvoor staan vier tot vijf kamers in, die als achterstandskamers beschouwd kunnen worden, besluit de spreker.

Wat betreft de behandeling van meer recente dossiers uit het werkjaar 2013-2014 en de schorsingen uit het werkjaar 2015-2016, daarvan zijn respectievelijk voor 2013-2014 nog 345 zaken hangende, waarvan 67 al in beraad zijn genomen. De ordetermijn is daarvoor nog niet afgelopen. 120 komen op zitting in mei en juni 2016 en vervolgens komen er nog 158 op zitting in de rest van juni, juli en augustus en misschien de eerste week van september. Het volledige werkjaar 2013-2014 is dan behandeld op zitting en in beraad genomen. Men beoogt dan ook een uitspraak binnen de ordetermijn van 60 dagen.

10. Tweede repliek van Eddy Storms

10.1. Planning inzake de doorlooptijden voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen

De heer *Eddy Storms* stelt dat tegen 1 september 2016 de doorlooptijd beperkt zal zijn tot twee jaar. Dat is allicht nog te veel, maar er moet rekening worden gehouden met de wettelijke proceduretermijnen ook, oppert de spreker. Die

maken dat een zaak minstens acht maanden nodig heeft vooraleer ze 'in staat' is. Door de grote inzet van mankracht wordt de achterstand zeer snel weggewerkt.

10.2. Mogelijke suggesties om deze doorlooptijden in te korten

Zijn er suggesties om de doorlooptijd nog in te korten? De spreker legt dat veeleer bij het parlementaire werk, maar stipt wel aan dat men bijvoorbeeld kan overwegen of de laatste nota die men voorziet noodzakelijk is. Men zou de procedurele termijnen zo kunnen inkorten.

Wat betreft het aantal zaken die na herstelbeslissing terugkeren bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen, zijn er geen accurate cijfers voorhanden. Groot pijnpunt blijkt wel de motiveringsgebreken die men vaststelt bij deputatiebeslissingen. Men herstelt wel, maar die zaken zijn daarmee niet definitief afgehandeld. Men kan in die zin wel al heel wat oplossen.

11. Tweede tussenkomst van Axel Ronse

11.1. Het beleidsplan en de verwijzing naar de Dag van de Arbeid

Axel Ronse stelt dat heel wat mensen zich beledigd zouden voelen bij de verwijzing naar 1 mei, de Dag van de Arbeid. Hij denkt dan met name aan de mensen die op 15 november 2015 de commissievergadering hebben gevolgd: de mensen betrokken bij de 45 dossiers uit het eerste werkjaar en de 127 dossiers uit het tweede werkjaar die te horen kregen dat hun dossiers respectievelijk tegen 15 januari 2016 en 31 maart 2016 afgehandeld zouden zijn. Voorts ook de minister-president Geert Bourgeois, die in krappe tijden er toch in is geslaagd middelen vrij te maken om de werking van de raad te verbeteren en meer rechtszekerheid te garanderen.

Mede de verdienste van de DBRC is dat er inderdaad stappen zijn gezet in die zin, stelt het lid. De doorlooptijd is verkort. Bovendien zijn er ook heel wat mensen binnen de meerderheid en medewerkers die heel wat uren hebben gependend om te bedenken hoe ze ertoe zouden kunnen bijdragen dat de werking en doorlooptijden zouden verbeteren. Het lid stoort zich aan de attitude waarmee de eerste voorzitter aangeeft dat hij dan wel snel iets op papier zal zetten op de Dag van de Arbeid, als men dan absoluut iets op papier wil. Het beleidsplan moet een waarborg bieden voor een extra investering die het parlement heeft goedgekeurd en op rechtszekerheid. *Axel Ronse* hoopt dat hij die attitude verkeerd heeft begrepen. Meteen geeft het lid nog aan dat bijvoorbeeld het ontbreken van cijfers over de dossiers met herstelbeslissing die terugkeren bij de raad, alvast een insteek kunnen zijn. In het bedrijfsleven wordt constant gemeten en in kaart gebracht, vergelijkt hij nog. Dat mag men minstens ook verwachten van de DBRC, meent hij.

11.2. Impact van niet-schorsende beroepen en de communicatie daarover

De beroepen, die bij de raad lopen, werken doorgaans niet schorsend. Een bevriende notaris liet weten dat hij en zijn collega's soms aktes inzake eigendomsoverdrachten verlijden waarvan men niet weet of er al dan niet procedures hangende zijn bij de raad. Meldt de DBRC systematisch aan de betrokken gemeente en het vergunningsregister wanneer een procedure loopt?

11.3. Toekomstige aanpak vanuit het Vlaams Parlement

De parlementsleden vanuit de meerderheid zullen hun verantwoordelijkheid opnemen. Er is verwezen naar enkele voorstellen die al in de pers verschenen,

maar men wil ervoor zorgen dat de DBRC zijn werk in de beste omstandigheden kan doen.

12. Tweede tussenkomst van Lode Ceysens

12.1. Het beleidsplan en de verwijzing naar de Dag van de Arbeid

Lode Ceysens sluit zich aan bij de opmerking over het 'snel' schrijven van een beleidsplan. Hij vindt dat zowel de vragen als het beleidsplan zelf gedeeltelijk geridiculiseerd worden. Het zou ook alle excuses die al zijn aangehaald, onderuithalen. Ook hij hoopt dat het om een misverstand gaat.

12.2. Milieuhandhavingscollege

Wat betreft het Milieuhandhavingscollege verneemt het lid dat 60 percent van de dossiers vernietigingen betreft van slecht gemotiveerde beslissingen van de deputatie. Welk effect zou het kunnen hebben om alle middelen te weerleggen in een dossier? Zou daarmee het dossier niet beter afgesloten worden? Anders kan er een carrousel ontstaan waarbij telkens andere middelen worden aangehaald ter verdediging.

13. Tweede tussenkomst van Lydia Peeters

13.1. Het beleidsplan en de verwijzing naar de Dag van de Arbeid

Lydia Peeters is eveneens verontwaardigd over het antwoord inzake het beleidsplan. Ze verwacht dan ook dat er alleen maar in komt dat men zoveel mogelijk dossiers in zo kort mogelijke tijd wil wegwerken. Die – globale en nobele – doelstelling stond ook al voorop voor 2009 en 2010. Ze werd jaar na jaar niet gehaald. Elke burger die een bouw dossier lopen heeft en bij een lokaal bestuur binnen 105 dagen een vergunning krijgt waartegen men potentieel in beroep gaat bij een bestendige deputatie en waar dan een uitspraak moet volgen binnen twee tot drie maanden, staat met verstomming geslagen als hij hoort dat het dossier bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen terecht komt en dat het dan twee maar net zo goed vijf jaar kan duren. Het lid vindt het nog steeds onaanvaardbaar. Ze wil nog steeds weten of er verbetervoorstellen in dat bewuste beleidsplan zullen staan, vanuit de expertise van de DBRC. Als zes maanden niet kan omwille van decretale redenen, dan verwacht ze ook voorstellen inzake de procesaanpak.

13.2. Doorlooptijden

Een gemiddelde doorlooptijd van 18 maanden en het feit dat die doorlooptijd in de voorbije drie jaar verdubbelde, kan niet, besluit *Lydia Peeters*. Ook dat van dossiers die twee jaar eerder zijn aangebracht intussen net iets meer dan 50 percent is afgehandeld en dat dus nog altijd bijna 1 op 2 dossiers daarvan nog op de rol staan, vindt het lid onaanvaardbaar.

13.3. Gebrek aan beheersdata

Bepaalde cijfers zijn niet voorhanden. Het parlement heeft het steevast over bestuurskracht, rechtszekerheid en -duidelijkheid. Dat maakt het juist extra belangrijk te weten op grond van welke categorisering een vernietigingsarrest volgt. Er blijft dus een gebrek aan informatie bestaan, zeker als men bedenkt dat zowat 60 percent van de ahangig gemaakte zaken worden vernietigd.

13.4. Maatregelen om termijn van orde te respecteren

Wat betreft de termijn van orde van 60 dagen die niet wordt gehaald en doorgaans zowat 92 dagen bedraagt, doet vermoeden dat die voor sommige zaken wel en voor andere niet gehaald wordt. Welke maatregelen ziet men in dat verband om toch die termijn te respecteren?

14. Tweede tussenkomst van Jan Bertels

14.1. Het beleidsplan en de verwijzing naar de Dag van de Arbeid

Jan Bertels wil graag geloven dat de eerste voorzitter zijn opmerking inzake het beleidsplan niet zo heeft bedoeld en stelt dat het zeker niet mag worden beschouwd als een 'vodge papier'. Hij hoopt op rechtzetting en duidelijkheid bij de opmaak van het beleidsplan.

14.2. Doorlooptijden en voorstellen om ze terug te schroeven

De doorlooptijd zou naar twee jaar teruggebracht worden. Het lid verwacht evenwel ook voorstellen om die nog verder terug te schroeven, los van het wegwerken van oude dossiers. 31 augustus 2016 zou in dat verband gehaald worden, wat het lid als positief inschat. Hij verwacht dan ook geen excuses meer waarom ook deze doelstelling niet zou gehaald worden.

14.3. Voorstellen vanuit de DBRC om procedures te verbeteren

Voorts vraagt hij toch ook voorstellen aan te leveren aan het parlement die kunnen leiden tot verbetering van de procedures en/of werking.

14.4. Pleidooi voor beheersdata

Op zijn minst verbaast het dat er nog geen registratie is van het soort beslissingen die zijn genomen sinds het eerste werkjaar. Dat behoort voor het lid tot de essentie van organisatie.

14.5. Inhoud van het digitaliseringstraject

Wat betreft de digitalisering wil het lid weten of hij goed begrepen heeft dat wat nu loopt nog maar een vierde is van de weg die af te leggen is? Wat houdt de digitalisering binnen de DBRC dan wel in? Meer dan een exceltabel, hoopt Jan Bertels. Hij verwacht alvast een projectnota die ze omschrijft, effecten inbegrepen, en vooral resultaat en geen bedroevend project zoals dat federaal al geruime tijd loopt.

15. Derde reплик van Eddy Storms

15.1. Het beleidsplan en de verwijzing naar de Dag van de Arbeid

Eddy Storms herhaalt dat de eerste en enige verantwoordelijkheid voor het beleidsplan bij hem ligt en verontschuldigt zich voor het feit dat hij zich blijkbaar verkeerd heeft uitgedrukt. Hij wilde er de nadruk op leggen dat de opmaak van het beleidsplan loopt en vlot. Voor wat de corebusiness betreft, ligt het heel simpel, zegt hij nogmaals, maar dat sluit uiteraard het inzetten van andere beleidsmiddelen niet uit. Alles kreeg mentaal al vorm, maar moet nog op papier. Dat bedoelde hij. De vermelding van 1 mei ging erom dat hij er onverwijld werk van wil maken.

Er zal rekening worden gehouden met alle opmerkingen die zijn gemaakt, verzekert de spreker.

15.2. Digitaliseringstraject

Het digitaal opvolgingssysteem kost veel geld, tijd en middelen en in Nederland heeft men geleerd wat men nu probeert, met name niet top-down te werken en een systeem te implementeren dat achteraf niet blijkt te werken, maar wel bottom-up. Men wil in eerste instantie een systeem dat het proces bij de DBRC digitaliseert, zodat men eenvoudig een aantal zaken kan weten, door meten en labelen. Zo ook als er iets wordt vernietigd of er een herstelbeslissing is, dan moet men weten waarom zodat men daarover kan rapporteren en eventueel verbetervoorstellen aanleveren.

15.3. Dossiers van oudste drie werkjaren van de Raad voor Vergunningsbetwistingen afgewerkt op 31 augustus 2016

Het klopt inderdaad dat de absolute doelstelling van alle rechters, medewerkers en collega's tot 31 augustus 2016 is ervoor te zorgen dat de drie oudste werkjaren volledig afgewerkt zijn. Het is de ambitie om voor de twee daaropvolgende werkjaren ervoor te zorgen dat deze dossiers minstens al in beraad zijn genomen tegen of rond 31 augustus 2016, zodat ze binnen de ordeterminen kunnen worden uitgesproken. Men wil op 1 september 2016 met een soort van nulmeting kunnen starten en de zaken die zijn ingediend op 1 september 2014 kunnen behandelen. De heer Storms erkent dat de termijn te lang is.

15.4. Kan men doorlooptijden inkorten?

Kan men de zaken minder lang laten aanslepen? Allicht wel, maar dat is mede een verhaal van regelgeving, die soms materieel vrij complex is en er is ook procedureel een en ander nodig om effectief ingeschreven termijnen daar in te korten, zoals de termijn om een beroep in te dienen en voor raadslieden en partijen om nota's en wedernota's in te dienen enzovoort. Men kan dergelijke zaken ook uitsluiten. Er zijn mogelijkheden, zo blijkt. De DBRC werkt intussen ook mee aan een voorstel of ontwerp tot herziening van het decreet op de bestuursrechtscolleges. Dat kan gevolgd worden door een herziening van het procedurereglement. Daarin neemt men zich dan uitdrukkelijk voor om procedures beter te stroomlijnen en te zorgen dat het sneller kan en minder ingewikkeld. Als er op de DBRC een beroep wordt gedaan, ook door de Vlaamse overheid, wil men de expertise ter beschikking stellen, maar tegelijk ook rekening houden met het gegeven dat de DBRC onafhankelijke rechtscolleges ondersteunt.

16. Tweede repliek van Eddie Clybouw

16.1. Verduidelijking inzake de vernietigingsgraad bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen

Eddie Clybouw stipt nog aan dat de 60 percent vernietigingsgraad niet slaat op het totaal aantal dossiers, maar wel op de dossiers die door de raad inhoudelijk worden beoordeeld. Dat moet genuanceerd worden. Het type uitspraken in de vernietigingsprocedure en in de schorsingsprocedure zijn terug te vinden op de pagina's 23 en 24 van het jaarverslag, geeft de spreker nog mee. Dat geeft niet aan op welke inhoudelijke categorisering de vernietiging of de schorsing stoelt.

16.2. Aanschrijven van colleges van burgemeester en schepenen wanneer een beroep hangende is voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen

Als belanghebbenden worden colleges van burgemeester en schepenen wel degelijk aangeschreven en verwittigd over een beroep dat hangende is bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen.

Jan HOFKENS,
voorzitter

Jenne DE POTTER,
verslaggever